TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. spalio 20 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Direktyva 2004/83/EB — Būtiniausi pabėgėlių statuso ar papildomos apsaugos statuso suteikimo standartai — Nacionalinė procedūros taisyklė, pagal kurią numatytas penkiolikos darbo dienų laikotarpis, skaičiuojamas nuo pranešimo apie prašymo suteikti pabėgėlio statusą atmetimą, per kurį galima pateikti papildomos apsaugos prašymą — Valstybių narių procesinė autonomija — Lygiavertiškumo principas — Veiksmingumo principas — Tinkama papildomos apsaugos prašymo nagrinėjimo eiga — Tinkama grąžinimo procedūros eiga — Nesuderinamumas“

Byloje C-429/15

dėl *Court of Appeal* (Apeliacinis teismas, Airija) 2015 m. liepos 29 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. rugpjūčio 5 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Evelyn Danqua

prieš

Minister for Justice and Equality,

Ireland,

Attorney General

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas L. Bay Larsen (pranešėjas), teisėjai M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan ir D. Šváby,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorius K. Malacek, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. birželio 16 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— E. Danqua, atstovaujamos solisitorės M. Trayers, BL P. O’Shea ir SC C. Power,

— *Minister for Justice and Equality*, atstovaujamo R. Cotter ir E. Creedon, padedamų BL F. O’Sullivan ir SC R. Barron,

* Proceso kalba: anglų.

— Europos Komisijos, atstovaujamos M. Condou-Durande ir X. Lewis,

susipažinęs su 2016 m. birželio 29 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl lygiavertiškumo principo išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Ganos pilietės Evelyn Danqua ginčą su *Minister for Justice and Equality* (Teisingumo ir lygių galimybių ministras, Airija; toliau – ministras), Airija ir *Attorney General* (generalinis prokuroras) dėl ministro sprendimo nenagrinėti suinteresuotojo asmens prašymo suteikti papildomos apsaugos statusą.

Teisinis pagrindas

Direktyva 2004/83/EB

3 Pagal 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyvos 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų (OL L 304, 2004, p. 12; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 7 t., p. 96) 2 straipsnio a, e ir f punktus:

„a) „tarptautinė apsauga“ – tai pabėgėlio ar papildomos apsaugos statusas, kaip apibrėžta d ir f punktuose;

<...>

e) „papildomą apsaugą galintis gauti asmuo“ – tai trečiosios šalies pilietis <...>, kuris negali būti laikomas pabėgėliu, tačiau apie kurį pagrįstai galima manyti, kad jei jis arba ji būtų grąžintas (-a) į savo kilmės šalį, <...> jam arba jai iškiltų realus pavojus patirti 15 straipsnyje apibrėžtus smurtinius veiksmus <...>;

f) „papildomos apsaugos statusas“ – tai valstybės narės suteikiamas trečiosios šalies piliečio <....> pripažinimas papildomą apsaugą galinčiu gauti asmeniu.“

4 Šios direktyvos 18 straipsnyje nustatyta:

„Valstybės narės suteikia papildomos apsaugos statusą trečiosios šalies piliečiui <...>, galinčiam gauti papildomą apsaugą pagal II ir V skyrius.“

Direktyva 2005/85/EB

5 2005 m. gruodžio 1 d. Tarybos direktyvoje 2005/85/EB, nustatančioje būtiniausius reikalavimus dėl pabėgėlio statuso suteikimo ir panaikinimo tvarkos valstybėse narėse (OL L 326, 2005, p. 13 ir klaidų ištaisymas OL L 236, 2006, p. 36), konkrečiau apibrėžtos, be kita ko, prieglobsčio prašytojų teisės.

6 Pagal šios direktyvos 3 straipsnio 1 dalį ji taikoma visiems prieglobsčio prašymams, pateiktiems valstybių narių teritorijoje.

7 Šios direktyvos 3 straipsnio 3 dalyje numatyta:

„Kai valstybės narės taiko arba įveda procedūrą, pagal kurią prieglobsčio prašymai nagrinėjami kaip [Konvencija dėl pabėgėlių statuso, pasirašyta 1951 m. liepos 28 d. Ženevoje (*Jungtinių Tautų sutarčių rinkinys*, 189 t., p. 150, Nr. 2545, (1954))] grindžiami prašymai ir kaip kitokios tarptautinės apsaugos, suteikiamos [Direktyvos 2004/83] 15 straipsnyje apibrėžtais atvejais, prašymai, procedūros metu jos taiko šią direktyvą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

8 Iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad Ganos pilietė E. Danqua 2010 m. balandžio 13 d. Airijoje pateikė prieglobsčio prašymą, pagrįstą baime, kad jai gali būti taikoma *trokosi* – daugiausiai moterims Ganoje taikoma ritualinė vergystė.

9 2010 m. birželio 16 d. pranešime *Refugee Applications Commissionner* (Pabėgėlių komisaro tarnyba, Airija), abejodama prašyme nurodytų teiginių patikimumu, pateikė neigiamą rekomendaciją dėl E. Danqua prašymo. Šią rekomendaciją apskundus, *Refugee Appeals Tribunal* (Skundus dėl pabėgėlių statuso nagrinėjantis teismas, Airija) ją patvirtino 2011 m. sausio 13 d. sprendimu.

10 2011 m. vasario 9 d. ministras pranešė E. Danqua apie sprendimą atmesti jos prieglobsčio prašymą ir kad ketina priimti nutarimą palydėti ją iki sienos (toliau – nutarimas palydėti iki sienos); taip pat, be kita ko, informavo ją apie galimybę per penkiolika darbo dienų nuo šio pranešimo pateikti papildomos apsaugos prašymą.

11 Po šio sprendimo *Refugee Legal Service* (Pabėgėlių reikalų teisės tarnyba, Airija) pranešė E. Danqua, kad dėl tokio sprendimo jai nebus suteikta pagalba siekiant gauti papildomą apsaugą.

12 Vis dėlto Pabėgėlių reikalų teisės tarnyba E. Danqua vardu pateikė prašymą suteikti leidimą gyventi šalyje dėl humanitarinių priežasčių.

13 2013 m. rugsėjo 23 d. raštu ministras E. Danqua pranešė, kad šis prašymas buvo atmestas ir kad 2013 m. rugsėjo 17 d. buvo priimtas sprendimas ją grąžinti.

14 2013 m. spalio 8 d. E. Danqua pateikė papildomos apsaugos prašymą.

15 2013 m. lapkričio 5 d. raštu ministras pranešė E. Danqua, kad jos papildomos apsaugos prašymas negali būti priimtas, nes nebuvo pateiktas per penkiolikos darbo dienų terminą, numatytą 2011 m. vasario 9 d. pranešime apie ministro sprendimą atmesti suinteresuotojo asmens prieglobsčio prašymą.

16 Tuomet E. Danqua apskundė šį sprendimą *High Court* (Aukštasis teismas, Airija), remdamasi, be kita ko, lygiavertiškumo principo pažeidimu, nes terminas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, numatytas pateikiant papildomos apsaugos prašymą, nors panašus terminas nebuvo numatytas pateikiant prieglobsčio prašymą.

17 2014 m. spalio 16 d. sprendimu *High Court* (Aukštasis teismas) atmetė E. Danqua skundą, konstatavęs, be kita ko, kad šioje byloje lygiavertiškumo principas netaikomas, nes suinteresuotasis asmuo lygina dvi procedūros normas, grindžiamas Sąjungos teise.

18 2014 m. lapkričio 13 d. E. Danqua apskundė šį sprendimą *Court of Appeal* (Apeliacinis teismas). Šiame teisme suinteresuotasis asmuo pakartojo savo argumentus, kad papildomos apsaugos prašytojui numačius terminą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, pažeistas lygiavertiškumo principas, nes panašus terminas nebuvo numatytas asmenims, pateikiantiems prieglobsčio prašymą.

19 *Court of Appeal* (Apeliacinis teismas), keldamas klausimą, ar išvis lygiavertiškumo principas taikytinas šioje byloje, laikosi nuomonės, kad prieglobsčio prašymas gali būti tinkamas lyginamasis kriterijus, siekiant užtikrinti lygiavertiškumo principo laikymąsi.

20 Šiuo aspektu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad nors dauguma prieglobsčio prašymų nagrinėjami pagal Direktyvoje 2004/83 nustatytą tvarką, valstybės narės visada bent teoriškai gali suteikti prieglobstį pagal savo nacionalinę teisę. Todėl prieglobsčio prašymams iš dalies gali būti taikoma Sąjungos teisė, o iš dalies – nacionalinė teisė.

21 Dėl papildomos apsaugos prašytojo pareigos laikytis termino, kaip antai nagrinėjamo pagrindinėje byloje, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad šis terminas yra pateisinamas objektyviomis aplinkybėmis. Iš tikrųjų pagal iki 2014 m. gegužės 8 d. Sprendimo *N.* (C-604/12, EU:C:2014:302) galiojusius nacionalinės teisės aktus buvo numatytos dvi atskiros, viena po kitos vykstančios prieglobsčio prašymo ir papildomos apsaugos prašymo nagrinėjimo procedūros ir papildomos apsaugos prašymas nagrinėjamas, tik jei prieš tai atmetamas prašymas suteikti pabėgėlio statusą.

22 Šio teismo nuomone, pagrindinėje byloje nagrinėjamų faktinių aplinkybių susiklostymo metu galiojusiais teisės aktais buvo siekiama užtikrinti, kad tarptautinės apsaugos prašymai būtų išnagrinėti per protingą laikotarpį.

23 Šiomis aplinkybėmis *Court of Appeal* (Apeliacinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar atsižvelgiant į lygiavertiškumo principą prieglobsčio prašymas, reglamentuojamas nacionalinės teisės nuostatomis, kuriose įtvirtinti valstybės narės įsipareigojimai pagal [Direktyvą 2004/83], laikytinas tinkamu kriterijumi, palyginti su papildomos apsaugos prašymu?

2. Antra, jeigu į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar nagrinėjant šį klausimą svarbi aplinkybė, jog papildomos apsaugos prašymams pateikti nustatytu terminu užtikrinamas svarbus interesas, kad tarptautinės apsaugos prašymai būtų išnagrinėti per protingą laikotarpį?“

Dėl prejudicinių klausimų

24 Savo dviem klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar lygiavertiškumo principą reikia aiškinti taip, kad pagal jį draudžiama nacionalinė procedūros norma, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, pagal kurią pateikti papildomos apsaugos prašymą nustatytas penkiolikos darbo dienų naikinamasis terminas, skaičiuojamas nuo kompetentingos institucijos pranešimo prieglobsčio prašytojui, kurio prieglobsčio prašymas buvo atmestas, apie galimybę pateikti papildomos apsaugos prašymą.

25 Pirmiausiai primintina, kad Direktyvoje 2004/83 nebuvo įtvirtintos tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimui taikytinos procedūrinės nuostatos.

26 Savo ruožtu Direktyvoje 2005/85 nustatyti būtiniausi tarptautinės apsaugos prašymų nagrinėjimo procedūriniai reikalavimai ir konkrečios prieglobsčio prašytojų teisės. Šio direktyvos 3 straipsnio 1 ir 3 dalyse konkrečiai numatyta, kad ji taikoma prieglobsčio prašymams, nagrinėjamiems kaip Ženevos konvencija grindžiami prašymai ir kaip kitokios tarptautinės apsaugos, suteikiamos Direktyvos 2004/83 15 straipsnyje apibrėžtais atvejais, prašymai.

27 Taigi Teisingumo Teismas nusprendė, kad Direktyva 2005/85 taikytina prašymams suteikti papildomą apsaugą, tik jei valstybė narė nustato vieną procedūrą, kai prašymas nagrinėjamas atsižvelgiant į abi tarptautinės apsaugos formas, t. y. dėl pabėgėlio statuso ir dėl papildomos apsaugos statuso suteikimo (2014 m. gegužės 8 d. Sprendimo *N.*, C-604/12, EU:C:2014:302, 39 punktas).

28 Tačiau, kaip matyti iš bylos medžiagos, taip nebuvo Airijos atveju pagrindinės bylos aplinkybių susiklostymo metu.

29 Darytina išvada, kad, nesant Airijoje taikytinų Sąjungos reguliavimo dėl papildomos apsaugos prašymų pateikimo ir nagrinėjimo procedūros taisyklių, ši valstybė narė savo nacionalinėje teisinėje sistemoje turi nustatyti šias nagrinėjimo procesines taisykles su sąlyga, kad, pirma, tokios taisyklės nebus mažiau palankios, nei taikomos panašiose nacionaline teise grindžiamose situacijose (lygiavertiškumo principas), ir, antra, kad dėl jų naudojimasis Sąjungos teisėje nustatytomis teisėmis netaps praktiškai neįmanomas arba pernelyg sudėtingas (veiksmingumo principas) (šiuo klausimu žr. 2014 m. gegužės 8 d. Sprendimo *N.*, C-604/12, EU:C:2014:302, 41 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

30 Dėl lygiavertiškumo principo reikia priminti, jog pagal šį principą reikalaujama, kad nacionalinė norma būtų vienodai taikoma tiek Sąjungos, tiek panašioms nacionaline teise grindžiamoms procedūroms (šiuo klausimu žr. 2015 m. sausio 28 d. Sprendimo *ÖBB Personenverkehr*, C-417/13, EU:C:2015:38, 74 punktą).

31 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas abejoja tuo, ar prašymas suteikti pabėgėlio statusą yra tinkamas pagrindas, palyginti su papildomos apsaugos prašymu, siekiant užtikrinti šio principo paisymą.

32 Vis dėlto nagrinėjamu atveju, kaip savo išvados 54 ir 58 punktuose pažymėjo generalinis advokatas, pagrindinėje byloje nagrinėjama situacija susijusi su dviem Sąjungos teise grindžiamais prašymais, t. y. su suinteresuotojo asmens prieglobsčio prašymu ir su jo prašymu suteikti papildomos apsaugos statusą.

33 Taip pat reikia pabrėžti, kad remiantis pirmojo klausimo formuluote darytina išvada, kad nacionalinės teisės aktuose, reglamentuojančiuose prieglobsčio prašymų nagrinėjimą, „atsispindi“ valstybių narių pareigos pagal Direktyvą 2004/83.

34 Be to, iš Teisingumo Teismo turimų dokumentų nematyti, kad Airijos prieglobsčio teisė apima Sąjungos teisę papildančias nacionalines materialines normas.

35 Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad esant situacijai, kaip nagrinėjamoji pagrindinėje byloje, susijusiai su dviejų rūšių prašymais, iš kurių tiek vienas, tiek kitas grindžiami Sąjungos teise, rėmimasis lygiavertiškumo principu neturi reikšmės.

36 Vis dėlto pagal nusistovėjusią teismo praktiką vykdant SESV 267 straipsnyje įtvirtintą nacionalinių teismų ir Teisingumo Teismo bendradarbiavimo procedūrą pastarasis teismas nacionaliniam teismui turi pateikti naudingą atsakymą, kuris leistų išspręsti jo nagrinėjamą bylą. Atsižvelgiant į tai, prireikus Teisingumo Teismui gali tekti performuluoti jam pateiktus klausimus (2016 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Oniors Bio*, C-233/15, EU:C:2016:305, 30 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

37 Be to, Teisingumo Teismas turi pateikti nacionaliniam teismui visapusį Sąjungos teisės aiškinimą, kuris būtų naudingas priimant sprendimą šio teismo nagrinėjamoje byloje, neatsižvelgiant į tai, ar jis apie tai užsimena savo pateiktuose klausimuose (šiuo klausimu žr. 2006 m. vasario 21 d. Sprendimo *Ritter-Coulais*, C-152/03, EU:C:2006:123, 29 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

38 Tad nagrinėjamu atveju prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pirmuosius du klausimus reikia suprasti kaip klausimą, ar veiksmingumo principą reikia aiškinti taip, kad pagal jį draudžiama nacionalinė procedūros norma, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, pagal kurią pateikti papildomos apsaugos prašymą nustatytas penkiolikos darbo dienų naikinamasis terminas, skaičiuojamas nuo kompetentingos institucijos pranešimo prieglobsčio prašytojui, kurio prieglobsčio prašymas buvo atmestas, apie galimybę pateikti papildomos apsaugos prašymą.

39 Dėl šio principo, kaip priminta šio sprendimo 29 punkte, pažymėtina, kad nacionalinės procedūros norma, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, neturi būti tokia, kad dėl jos taptų praktiškai neįmanoma arba pernelyg sudėtinga pasinaudoti Sąjungos teisėje nustatytomis teisėmis. Taigi, tokia norma turi užtikrinti nagrinėjamu atveju veiksmingą galimybę papildomos apsaugos prašytojams pasinaudoti Direktyvos 2004/83 jiems suteikiamomis teisėmis.

40 Taigi reikia išnagrinėti klausimą, ar papildomos apsaugos prašytojas, kaip antai E. Danqua, gali konkrečiai pasinaudoti Direktyvos 2004/83 jai suteikiamomis teisėmis, t. y. šiuo atveju teise pateikti tokios apsaugos prašymą ir tuo atveju, jei būtų tenkinami tokios apsaugos suteikimo reikalavimai, teise gauti tokią apsaugą suteikiantį statusą.

41 Iš sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą ir Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamą nacionalinę procedūros normą papildomos apsaugos prašytojas iš principo nebegali pateikti prašymo suteikti papildomos apsaugos statusą pasibaigus penkiolikos darbo dienų terminui nuo pranešimo apie prašymo suteikti pabėgėlio statusą atmetimą.

42 Šiuo klausimu pažymėtina, kad Teisingumo Teismas jau buvo nusprendęs, jog kiekviena byla, kurioje kyla klausimas, ar dėl nacionalinės procedūros nuostatos Sąjungos teisę taikyti tampa neįmanoma arba pernelyg sudėtinga, turi būti nagrinėjama atsižvelgiant į šios nuostatos vaidmenį visame procese, jo eigą ir ypatumus įvairiose nacionalinėse institucijose. Žvelgiant iš šios perspektyvos, prireikus reikia, be kita ko, atsižvelgti į teisės į gynybą apsaugą, teisinio saugumo ir tinkamos proceso eigos principus (šiuo klausimu žr. 2015 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Klausner Holz Niedersachsen*, C-505/14, EU:C:2015:742, 41 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).

43 Nagrinėjamu atveju reikia konkrečiai nustatyti, ar naikinamasis terminas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, gali būti pateisinamas papildomos apsaugos prašymo nagrinėjimo tinkamos eigos apsauga, atsižvelgiant į iš to kylančias pasekmes Sąjungos teisės taikymui (pagal analogiją žr. 2009 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Fallimento Olimpiclub*, C-2/08, EU:C:2009:506, 28 punktą).

44 Dėl naikinamųjų terminų Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad, kiek tai susiję su nacionalinės teisės aktais, patenkančiais į Sąjungos teisės aktų taikymo sritį, nustatyti terminus valstybės narės turi atsižvelgdamos, be kita ko, į tai, kokią svarbą suinteresuotiesiems asmenims turės priimsimi sprendimai, į procedūrų ir taikytinų teisės aktų sudėtingumą, asmenų, kuriems jie gali būti skirti, skaičių ir kitus viešus ar privačius interesus, į kuriuos turi būti atsižvelgta (šiuo klausimu žr. 2009 m. spalio 29 d. Sprendimo *Pontin*, C-63/08, EU:C:2009:666, 48 punktą).

45 Kalbant apie pagrindinėje byloje nagrinėjamus teisės aktus, pažymėtina, kad, kaip nurodė generalinis advokatas savo išvados 75–78 punktuose, papildomos apsaugos prašymų nagrinėjimo procedūra yra itin svarbi, nes turi leisti tarptautinės apsaugos prašytojams užtikrinti pagrindines teises, suteikiant tokią apsaugą.

46 Šiomis aplinkybėmis, atsižvelgiant į sunkumus, su kuriais tokie prašytojai gali susidurti dėl, be kita ko, galimos tokių prašytojų sunkios asmeninės ir materialinės situacijos, reikia konstatuoti, kad naikinamasis terminas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, yra itin trumpas ir praktiškai

neužtikrina veiksmingos galimybės visiems prašytojams pateikti papildomos apsaugos prašymo ir prireikus gauti tokią apsaugą suteikiantį statusą. Todėl toks terminas negali būti pateisinamas prašymo suteikti tokį statusą nagrinėjimo tinkamos eigos apsauga.

47 Ši išvada negali būti paneigta remiantis būtinybe užtikrinti grąžinimo procedūros veiksmingumą, nes pagrindinėje byloje nagrinėjamas terminas tiesiogiai susijęs ne su grąžinimo procedūra, o su sprendimu atmesti prašymą suteikti pabėgėlio statusą.

48 Taigi, darytina išvada, kad nacionalinė procedūros norma, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, gali atimti iš papildomos apsaugos prašytojų veiksmingą galimybę pasinaudoti Direktyva 2004/83 jiems suteikiamomis teisėmis.

49 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti, kad veiksmingumo principas aiškintinas taip, kad pagal jį draudžiama nacionalinė procedūros norma, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, pagal kurią pateikti papildomos apsaugos prašymą nustatytas penkiolikos darbo dienų naikinamasis terminas, skaičiuojamas nuo kompetentingos institucijos pranešimo prieglobsčio prašytojui, kurio prieglobsčio prašymas buvo atmestas, apie galimybę pateikti papildomos apsaugos prašymą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

Veiksmingumo principą reikia aiškinti taip, kad pagal jį draudžiama nacionalinė procedūros norma, kaip antai nagrinėjama pagrindinėje byloje, pagal kurią pateikti papildomos apsaugos prašymą nustatytas penkiolikos darbo dienų naikinamasis terminas, skaičiuojamas nuo kompetentingos institucijos pranešimo prieglobsčio prašytojui, kurio prieglobsčio prašymas buvo atmestas, apie galimybę pateikti papildomos apsaugos prašymą.

Parašai.